

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОГО ДИЗАЙНУ ЗАСОБАМИ МАЛЮНКУ

Товщик Т.Г.

студентка навчально-наукового інституту педагогіки

Житомирський державний університет імені Івана Франка,

м. Житомир, Україна

Фурманюк С.М.

викладач кафедри мистецьких наук і методик навчання

Житомирський державний університет імені Івана Франка,

м. Житомир, Україна

Основними показниками творчих здібностей є швидкість і гнучкість думки, оригінальність, допитливість, точність і сміливість. Творчі можливості можуть проявити себе в різному віці, що створює передумову для подальшого творчого навчання та творчого розвитку.

Студент може добре зрозуміти й запам'ятати основні правила та закони малювання, але не вміти використовувати отримані знання. Розвиток творчих здібностей потрібний майбутньому фахівцю дизайну, так як знання абетки.

Майбутній фахівець професійного дизайну, що добре володіє образотворчою технікою показує, як вільно він володіє матеріалом, наскільки добре знає його природу, його якості, демонструє свою високу творчу майстерність. Одним з методів активізації творчої діяльності на академічному занятті малюнком є метод залучення майбутнього спеціаліста в дослідження творчого процесу чудових майстрів малюнка. Пояснюючи студенту, як опановували досвід творчої діяльності своїх попередників майстра минулого, і показуючи зразки різного трактування художнього образу в їх малюнках, ми тим самим залучаємо його до активної творчої діяльності.

Професійне вміння, що людина набула, не лише визначає якість її трудової діяльності, але і сприяє прояву її творчих здібностей. Навички – це автоматизовані прийоми і способи роботи. Закріплюються навички в процесі

виконання вправ, число яких залежить від індивідуальних психологічних особливостей учнів. У основі вправ повинна лежати система, чітко спланована і послідовна [1].

Індивідуалізація навчання-уміння в процесі професійної підготовки фахівців професійного дизайну – це система педагогічних дій педагога відповідно до кожного студента, яка має бути спрямована на максимально доцільне врахування інтересів, можливостей, ціннісних художньо-естетичних орієнтацій особистості з метою її становлення як фахівця та творчого розвитку, формування професійних здатності.

Індивідуальний підхід у процесі художньої підготовки студентів необхідно розглянути як форму професійного спілкування педагога і студента, коли педагогічний вплив педагога за допомогою методики наочного навчання спрямовано на розкриття в навчально-пізнавальній творчій діяльності індивідуальних потенційних можливостей і здібностей майбутніх фахівців професійного дизайну. Отже, освітній процес в сфері художньо-педагогічної підготовки фахівців професійного дизайну має бути орієнтований на розвиток творчих здібностей особистості, її самовизначення, персоніфікацію як компетентного фахівця.

Процес оволодіння професійною майстерністю не можливо віднести до механічної роботи, далекої від творчості. Оволодіння мистецтвом малюнка є творчий процес, але проявляється він у кожного студента по-різному. Низький рівень технічної майстерності говорить про слабку творчу активність студента, високий рівень технічної майстерності, навпаки, говорить про великий творчий потенціал [3, с. 47-52].

Головним принципом навчання малювання є наочність: потрібно знати, бачити, відчувати той предмет, явище, які зображуються. Розглянемо прийоми навчання малюванню.

Насамперед сама діяльність викладача є наочною основою. Студенти стежать за педагогічним малюнком викладача і починають наслідувати його.

Наслідування виконує активну навчальну роль. У студентів , що

спостерігають за тим, як створюється малюнок, розвивається і здатність бачити особливості форми, кольору в площинному їх зображенні. Але одного наслідування не достатньо для розвитку здатності самостійно мислити, зображати, вільно використовувати набуті навички. Тому прийоми навчання також послідовно ускладнюються.

Наступним кроком є поєднання наслідування та словесного пояснення, виконання роботи без опорного малюнка. Слово, підкріплене наочним матеріалом, допоможе проаналізувати бачене, усвідомити його, краще запам'ятати завдання.

Далі використовується принцип малювання за задумом, з уяви. Така форма самостійної роботи створює передумову для майбутньої творчої діяльності.

Після набуття навичок у зображенні найпростіших форм навчання переходить до малювання з натури.

Існує безліч технічних прийомів роботи олівцем, сангіною та іншими матеріалами. Кожен вид техніки має свої специфічні особливості, працюючи вугіллям або сангіною, студент може застосувати різну техніку малюнка: в одному випадку обмежитися тільки тоном, в іншому – поєднувати тон з штрихом. Засвоївши техніку виконання, залучаючись до творчості, необхідно навчитися правильно користуватися художніми матеріалами. Замінюючи олівець пером студент економить час і дістає можливість передавати форму в малюнку лаконічними і виразними засобами. При роботі вугіллям, сангіною, соусом розтирання допомагає досягти різноманітних нюансів, тут метод затирання дозволяє студентів отримати більш тонкі переходи від світла до тіні. Говорячи про технічну майстерність, ми маємо на увазі ті засоби виразності, за допомогою яких студент шукає в малюнку найбільшого ефекту та виразності.

Для того, щоб допомогти студенту набутися навичок в малюванні й майстерності, необхідно давати йому спеціальні завдання для руки, ока і мислення. Критерії, що визначають ефективність вправ наступні: спрямованість

якості, що впливає на підвищення діяльності, прагнення працювати краще; облік результатів і розуміння причин допущених помилок, самоконтроль; поступовий перехід від менш складного до складнішого.

Успіх творчої діяльності залежить від чіткої координації розумових і рухових процесів. Техніка малюнка – це засіб художнього вираження думки. В малюнку кожним штрихом, лінією, плямою можна передати глядачеві своє судження про зміст предмета. Основою розвитку творчих здібностей і майстерності є свідомість що є перспективою подальших розвідок. Тільки свідомо використовуючи технічну майстерність, можна поступово підійти до розвитку творчих навичок.

Висновки. Формування творчих здібностей – складний процес, який має свій початок, розвиток і завершення. У цьому процесі студент, засвоюючи те або інше положення реалістичного зображення, проходить довгий і складний шлях від початкового знайомства з новим матеріалом і методом роботи до кінцевого оволодіння ним і використання його на практиці. У цій діяльності студент збагачувався певними знаннями, навчальними й творчими вміннями, до того ж від нього вимагали повного розуміння й свідомого засвоєння вивченого матеріалу. Для цього студент чітко засвоював принципи послідовної побудови реалістичного зображення. Кожний етап роботи був не лише усвідомленим, а й легко виконаним на практиці.

Список використаної літератури

1. Ростовцев Н. Н. Развитие творческих способностей на занятиях рисованием: [учеб. пособие для студентов худож.-граф. фак. пед. ин-тов] / Н. Н. Ростовцев, А. Е. Терентьев. – М.: Просвещение, 1987. – 176 с.: ил.
2. Педагогічний словник / [за редакцією дійсного члена АПН України М. Д. Ярмаченка]. – К.: Педагогічна дамка, 2001. – 514 с.
3. Моляко В.О. Концепція виховання творчої особистості / В.О.Моляко // Рад. шк. – К., 1991. – № 5 . – С. 47-52.